

Nr 221.

Av herr **De Geer** i Hanaskog **m. fl.**, *angående utredning om sammanslagning av de båda svinraserna Yorkshire och Förädlad lantras.*

De två officiellt erkända svenska svinraser, som man under det senaste halvsekleet sökt att förbättra genom avel äro Stora vita Engelska rasen (Yorkshire) och Förädlad lantras. Sedan år 1914 ha de, varje ras för sig i skilda nummerserier, varit föremål för riksstamboksföring. Dessa raser ha under årens lopp utvecklats, helt skilda från varandra, men mot ett mål som avelsledningen uppställt, vilket betingats av producenternas och konsumenternas krav, och som varit detsamma för båda raserna. Dessa båda raser ha sålunda alltmer närmat sig varandra och rasskillnaderna dem emellan blivit i allt väsentligt utplånade.

Tidigare ansåg man att det mellan de båda raserna rådde vissa bestämda skillnader beträffande deras bruksegenskaper. Så har man t. ex. förr ansett, att lantrasen i förhållande till Yorkshire skulle vara hårdigare, fruktsammare och förnöjsammare varjämte suggorna skulle vara bättre mödrar. Å andra sidan har man till Yorkshirerasens förtjänst särskilt brukat framhålla dess snabba tillväxt, låga foderförbrukning och högre fläskkvalitet.

De undersökningar som föreligga från de statliga försöken och från kontrollen på modersuggornas avkastning i grisvikt rörande de olika raserna visa emellertid klart att dessa skillnader — även om de någon gång verkligen ha funnits — dock numera äro praktiskt taget utplånade.

Beträffande hårdigheten har det sålunda visat sig att användning av Yorkshire inom de norrländska länen icke är på något sätt svårare än att använda lantras. Fruktsamheten har blivit fastställd genom att sammanställa grisningsresultaten inom de olika rasernas kontrollerade besättningar, varvid det visat sig, att antalet grisar pr kull inom Yorkshire t. o. m. varit något talrikare vid födelsen än inom lantrasen men att antalet grisar per kull vid tre veckors ålder varit praktiskt taget lika för båda raserna. Grisvikten vid tre veckors ålder visar dock något högre resultat för lantrasen, men skillnaden är så liten, att den ej ger något stöd för antagandet, att suggorna av lantras skulle ha bättre modersegenskaper än Yorkshiresuggorna. Av allt att döma har Yorkshiren nått lika högt som lantrasen i avseende på hårdighet och fruktsamhet. Medeltalen av de senaste årens svinstamskontroll visar å andra sidan att lantrasen hunnit upp Yorkshire i avseende på snabbvuxenhet och låg foderförbrukning. Yorkshirerasen har fortfarande något gynnsammare medeltal för slaktförlust och fläskkvalitet än vad som fallet är

med lantras, men skillnaden är även här mycket liten och har tendens att ytterligare minskas.

Resultaten av exteriörbedömningen kunna icke heller visa någon tydlig rasskillnad beträffande exteriöregenskaper av praktiskt värde. Det framhålls ibland att skinkorna hos lantrasen äro fylligare och bättre utvecklade, men påståendet jävas därav att Yorkshirerasen inom svinkontrollen nått en något högre medelpoäng för denna egenskap än vad lantrasen uppnått. Kroppslängden och sidornas längd, som tidigare varit störst hos Yorkshire är enligt 1936 års senast publicerade försöksresultat precis densamma för båda raserna. Beträffande skalltypen finnes numera hos båda raserna samma raka tryne o. s. v.

Öronformen är den yttre egenskap som i stort sett skiljer de båda raserna från varandra och i de fall härstamningen på ett djur är okänd är öronformen den enda egenskap som kan ge en någorlunda säker upplysning om rasursprunget.

Av någon anledning ha slokörade smågrisar inom vissa trakter i landet blivit populära. En hel del jordbrukare som driva smågrisuppfödning — även om den sker i samband med gödsvinsproduktion — känna sig därför mer eller mindre tvingade att hålla lantras för att lätt kunna få avsättning för sina smågrisar. Djurens avelsvärde eller kvaliteten i övrigt spelar ofta en mindre roll vid rasvalet än vad kravet på hängande öron gör. Med anledning härav synes de olika rasernas utbredning mera bestämmas av öronformen än av verkliga kvalitetsegenskaper, en utveckling som knappast kan vara till gagn för framstegsarbetet.

Det inträffar därför ofta att en galthållare framför allt vill ha en slokörad galt, i andra rummet kommer kravet att det skall vara ett bra avelsdjur. Våra premieringsnämnder och husdjurskonsulenter bli därför ofta ställda inför stora svårigheter, ty det är ju klart att när många såväl enskilda galthållare som föreningar, med bortseende från de ur avelssynpunkt avgörande egenskaperna, föredraga en slokörad galt framför en galt med upprättstående öron, då blir det svårt, ja omöjligt, att leda avelsarbetet i önskvärd riktning.

Kunde en sammanslagning ske mellan de båda i avelshänseende skilda men till alla sina värdefulla egenskaper så lika raserna, skulle det bli möjligt för avelsledningen att i varje särskilt fall utvälja det yppersta inom ett avelsområde utan att ovidkommande saker skulle kunna få influera på resultatet. Därmed skulle också en sporrande, bättre och sundare konkurrens mellan olika uppfödare kunna åvägbringas där den ledande principen vore den, att endast det bästa är gott nog.

Den enda exteriöra detalj, som av allt att döma skulle påverkas av en sammanslagning är öronformen och denna torde helt böra förbises. Skulle någon Yorkshireuppfödare önska få in hängande öron som egenskap i sin stam kunde ju denna fråga lätt ordnas efter sammanslagningen.

En sammanslagning mellan de båda raserna skulle självfallet, trots den stora likheten, erbjuda betydligt ökade kombinationsmöjligheter inom aveln därigenom att nära nog det dubbla antalet blodlinjer kan komma till användning inom en och samma avelsriktning. Genom att söka förena de eventuella företräden som dessa olika blodlinjer möjligen kunna vara bärare av, bör en sammanslagning kunna verka nyskapande.

En omedelbar följd av en sammanslagning bleve också den att den nuvarande uppdelningen på två stamböcker med skilda nummerserier bortföle för att i stället ersättas med *en* stambok.

Ett skäl, som eventuellt kan anföras mot sammanslagning av raserna synes vara, att man så småningom i bruksbesättningar skulle kunna få svårare att vidmakthålla nödvändiga möjligheter för utavel, genom att vissa blodlinjer skulle komma att dominera. Detta skäl synes dock ej vara synnerligen välgående, då ju möjligheten för import av lämpliga avelsdjur finnes och redan nu i viss omfattning användes.

Såsom bilaga till motionen vidfogas avskrift av en uppsats under rubrik »Förefinnes skäl för sammanslagning av våra svinraser?» författad av husdjurskonsulenten C. Henning Nilsson i Kristianstad.

Starka skäl tala för en sammanslagning av våra båda svinraser, men då frågan tarvar en grundlig undersökning och belysning ur olika synpunkter, bör en utredning härom snarast igångsättas.

På grund av vad här anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta anhålla att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om skyndsamt utredning rörande de fördelar som kunna vinnas för svinaveln genom en sammanslagning av våra båda svinraser, Yorkshire och Förädlad lantras, och om utredningen ger anledning härtill vidtaga erforderliga åtgärder för en sådan sammanslagning.

Stockholm den 22 januari 1938.

Arvid De Geer

i Hanaskog.

Harald Andersson

i Dunker.

Nestor Hammarlund.

Stig Janson

i Frändesta.

Ernst V. Olsson,

Staxäng.

Förefinnas skäl för sammanslagning av våra svinraser?

För den, som sysslar med praktisk svinskötsel, och särskilt då man kan överblicka ett större material inom svinaveln, har säkerligen den frågeställningen ofta uppstått: Förefinnas ej tillräckliga skäl för en sammanslagning av våra båda svinraser?

De, som ha till uppgift att handskas med försöksverksamheten, undgå helt säkerligen ej heller denna reflektion. Den praktiska svinskötselns utövare och de avelsmän, som inriktat sig på och arbeta med enbart den ena av de båda raserna, ha dock oftast ej samma inställning till rasproblemet. Vanligen är det så, åtminstone inom vårt län, att den ras man själv driver obetingat i alla avseenden anses vara bäst, och den påbördas då alla de förtjänster, som båda raserna äga gemensamt. Felen äro däremot tillfinnandes hos den andra rasen.

Med det stora intresse för svinavel, som förefinnes inom länet, ställes jag ofta inför frågan: »vilken svinras är bäst?» Ärlig som jag är, svarar jag alltid: »ibland svinraser äro de lika bra båda två». Att detta argument ej godkännes är oförtydligt, en av raserna måste ha några fördelar och företräden, och då en konsulent måste kunna giva ett bestämt svar, börjar alltid argumenteringen för och emot.

Sinaveln har årligen ökat i omfattning. Föreningsrörelsen har ock mera än fördubblats på 10 år, från 100 till över 200 föreningar. Men under det att för 10 år sedan avelsarbetet och svinproduktionen huvudsakligen baserades på stora vita engelska, har nu lantrasen ryckt upp och intager samma omfattning, varför de båda raserna nu äro jämbördiga, inom länet. Samma tendens ur rassynpunkt är nog rådande inom olika delar av landet.

Denna utveckling har framgått utan någon inblandning i valet av ras från min sida, och det torde vara väl känt, att även i län där konsulenten varit särskilt ljum emot lantrasen, har den ändock ökat avsevärt.

Argumenten för och emot i rasfrågan har jag lärt av lantbrukarna. Lantrasens förespråkare orda om större trivsel, bättre utvecklade smågrisar, och större fruktsamhet, och särskilt framhållas lantrassuggans framstående modersegenskaper.

Uppfödarna av stora vita engelska framhålla samma argument, varjämte rasens snabbare tillväxt och bättre baconkvalitet särskilt poängteras. Givetvis blir man då starkt benägen för åtgärder av den art, att alla dessa idealegenskaper förenades i en gemensam ras.

Svaret på frågan om ras blir därför vanligen,

att baseras produktionen huvudsakligen på försäljning av smågrisar, har lantrasen vissa fördelar, enär de långa öronen blivit ett nödvändigt attribut vid försäljning av s. k. skånska grisar, då långa öron äro kännetecknet på skånegrisar. När man på svinförsäljarens manér dessutom demonstrerar grisen hängande, med ett fast grepp om bakbenen, förefaller lantrasgrisen onekligen rätt lång.

Avser produktionen åter egen uppfödning för gödning, visar stora vita engelska sina fördelar i en allmänt bättre klassificering, samtidigt som det hitintills förefunnits ett mera omfattande avelsmaterial inom denna ras, och varit lättare att få passande handjur.

Och så väljer var och en ras efter sin uppfattning om rasproblemet, då några mera bestämda argument för eller emot näppeligen kunna uppbringas. När man så reser dag efter dag och bara ser svin, i månadtal, och s. k. långörade svin ofta ha korta öron, och kortörade svin visa hängande öron eller åtminstone böjda nedåt, och ej rakt uppåtstående såsom raskaraktären för stora vita engelska angiver, blir man betänksam.

För några år sedan förefanns åtminstone det kännetecknet, att när öronformen krånglade som raskaraktär utvisade den robustare typen, med den grövre borstbeklädningen, lantrassvinet. Nu finnas lika många snaggborstade inom båda raserna. Ser man f. ö. på skalltypen, så återfinna vi nu samma raka tryne hos båda raserna, och svänger det uppåt, kan det lika gärna utvisa den ena såväl som den andra rasen. Bogarna ge ej heller någon ledning. Grova bogar finnas på de grövre individerna hos båda raserna. Ryggens längd eller bredd är ej någon raskaraktär. Längden, eller sidorna, är samma historia, även om stora vita engelska möjligen hitintills kunnat uppvisa flera procent långa matadorer. Buken skulle dock möjligen vara ett säkrare rastecken med lantrasens benägenhet för större djup. Och så hittar man samtidigt den spolförmiga grisen eller avelsgalten i samma besättning och med samma härstamning som den djupa. Korset är meningslöst att diskutera om. Så ha vi då skinkorna. Ja, de äro i allmänhet bäst på det bästa lantrasmaterialet, och där vanligen bättre utvecklade än på den allt för extrema baontypen hos stora vita engelska, men variationerna äro vida, och lantrasgaltar med extremt svaga skinkor är numera en ej ovanlig företeelse, samtidigt som vissa galtar av stora vita engelska åter börja uppvisa goda, väl fyllda skinkor.

Benbyggnadens olika utveckling är oftast en följd av utfodringsteknik, betesgång och mineralämnen, men kan givetvis även bero på arv. Den blekfeta grisen, finlemmad och spinkig, kan åtminstone i nästa generation få kraftigare benstomme och skelett, oavsett rasen. Av exteriören återstår således enbart öronen som säkert raskännetecken, när öronen äro tillräckligt långa och nedhängande.

Det torde förlåtas mig, att jag hitintills förbisett två särskilt viktiga raskännetecken, stamtavlan och besättningen. Med dessa båda kända faktorer är det givetvis lättast att avgöra rasfrågan i tvistiga fall. Möjligen är det också i härstamningen och genotypen, som de grundväsentligaste särmärkena kunna återfinnas. Företeelsetypen är dock ofta oklar som raskaraktär.

För att i någon mån söka nå en mera deciderad uppfattning i rasfrågan har jag därför låtit utföra en del sammanställningar över sådana egenskaper, som äro av ekonomiskt värde inom svinaveln, och där det kan tänkas att rasolikheter kunna företes, och av den art, att de angiva gränsskillnader mellan raserna.

Här vill jag dock förutskicka, att dessa sammanställningar enbart äro medeltalsuträkningar. Vid de årligen återkommande premieringarna finnas tillfällen till funderingar över de fenotypiska problemen, varför här medtagits en sammanställning över de exteriöra egenskaper, som synas mig mest framträdande, nämligen kroppslängd, sidor och buk samt skinkor, enligt den utförda poängteringen. Uppgifterna omfatta alla föregående år uppvisade galtar, förutom avelsstationernas egna stamgaltar, 257 st., varjämte totalpoängteringen medtagits. Det framgår här, att stora vita engelska uppvisar över 40 % 1 pris, under det att lantrasen blott når 27,8 %. Av detta svar skulle således framgå, att stora vita engelska är något mera representativ ur mo-

dern bacconsynpunkt, vilket nog också kan utläsas på annat sätt — i skinkan. Av exteriören torde väl de säkraste svaren kunna utläsas ur poängen för sidorna samt skinkor. Här borde väl avsevärda skillnader framkomma. Resultatet visar, att 17—18 % av stora vita engelska och 20 % av lantrasen äro allt för korta, 6,5 poäng och därunder.

God medellängd 7—7,5 p. uppnår 60 % av stora vita engelska och 56 % av lantrasen. Över 8 p., således särskilt god längd, uppvisa båda raserna likvärdiga resultat, omkring 22—23 %.

Erkännas bör, att jag personligen alltid tilltrott stora vita engelska större medellängd än lantrasen. Poängen för skinkorna utvisar dock en viss överlägsenhet hos lantrasen. Av stora vita engelska finnas t. o. m. några individer med 2,5 p. och därunder, 3 p., en rätt svag skinka, visar 31 % stora vita engelska och enbart 18 % av lantras, 3,5 p. återfinnes hos 47 % stora vita engelska och 54 % lantras, och väl fyllda skinkor visar lantrasen 27 % mot 17 % av stora vita engelska.

Den väl utvecklade skinkan är en viktig egenskap, som i många fall undergått en försämring på den alltför moderna baccongrisen, och den väl utfyllda skinkan är, åtminstone inom vårt län, bättre företedd hos lantrasen än hos stora vita engelska. Under de senare åren har jag reserverat mig emot den allt för extrema bacontypen, vilket ej hindrar, att efter gällande bedömningskala åtskilliga extremister nå högt i totalpoäng. Det är således åtskilliga galtar som nå 1 pris i trots av svaga skinkor, och matadorer finnas också inom båda raserna, som efterlämnat huvudsakligen svaga skinkor; en oförtydlig arvsenskap.

Om således exteriörbedömningen ej ger något annat egentligt rasutslag än möjligen för skinkorna, är den egenskapen hos de bästa lantrasindividerna, såväl som hos motsvarande stora vita engelska, en egenskap mera värd att tillvarata än en allt för stor kroppslängd, som synes korrelera med svaga skinkor.

Att ett utbyte härvidlag mellan de bästa exemplaren inom de båda raserna skulle kunna åstadkomma god effekt är min uppfattning, fastän andra måhända för rasfördomars skull kalla en sådan tankegång hädelse. För att söka ett svar över de båda rasernas skillnad i klassificering har här gjorts en sammanställning över resultatet för de år detta statistiska arbete omfattar, åren 1931—1935.

Klassificeringen omfattar dels det totala undersökningsmaterialet för de båda raserna jämte blandningsprodukterna, omkring 30 000 svin, samt dels en sammanställning efter galtar med känd härstamning.

Av den totala klassificeringen framgår, att besättningarna av st. v. eng. äro större än lantrasbesättningarna, då lantrasen t. o. m. omfattar flera besättningar, men ändock ej redovisar mera än omkring 40 % av stora vita engelskas grisantal.

Ur klassificeringssynpunkt kan här utläsas ett visst försprång för stora vita engelska, omkring 4 %, under det att blandad ras är avsevärt underlägsen. Med blandad ras får här ej förstås korsning mellan dessa båda raser, utan den rent planlösa produkten.

I sammanställning efter galtar med känd härstamning visar på samma sätt stora vita engelska ett bättre resultat med omkring 3 %.

Med ett så pass omfattande material och från ett så stort område, med representanter för Kristianstad-Blekinge Svinlakteri, Tomelilla, Ystad, Hörby, Ängelholm och Åstorps, torde kunna utläsas, att åtminstone under denna tidsperiod en viss skillnad i klassificering förefinnes.

Levererade antal svin och dessas klassifikation 1931—1935.

Leverantörer	A n t a l					I %				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
St. v. eng. 145	8 231	3 567	1 910	369	14 077	58,5	25,3	13,6	2,6	100
Lantras 162	4 760	2 617	1 155	239	8 771	54,3	29,8	13,2	2,7	100
Blandras 66	3 328	2 056	1 130	63	6 577	50,6	31,3	17,2	0,9	100

Klassifikation efter galtar med känd härstamning 1931—1935.

St. v. eng. 219	7 028	2 837	1 483	152	11 500	61,1	24,7	12,9	1,3	100
Lantras 172	3 309	1 615	686	79	5 689	58,2	28,4	12,0	1,4	100

Vid offentlig gödnings- och slaktförsäljning uppnådda resultat 1932—1935.

	Antal grupper	F. e. pr kg tillväxt	Slaktf. %	Kroppslängd cm	Tjocklek av		Poäng för		% i klass			Bruksvärdepoäng
					ryggsp. cm	bukfläsk cm	buk	skinka	I	II	III	
St. v. e.	899	3,46	24,7	93,8	3,51	3,31	13,1	12,9	80,8	14,7	0,2	83,6
Lantras	411	3,37	25,4	93,0	3,66	3,22	12,6	12,8	72,4	22,6	5,0	82,1

Avkastningskontroll över modersuggor 1929—1935.

	A n t a l			Medeltal pr kull			
	besättningar	suggor	kullar	grisar		grisvikt	
				födseln	3 veckor	s:a	pr gris
St. v. e.	236	2 435	3 854	10,7	8,8	45,7	5,2
Lantras	233	1 889	3 031	10,4	8,7	47,1	5,5
Blandras	61	588	913	10,7	8,8	40,2	5,3

Exteriörbedömning 1936. Kristianstads län.

		Poäng för sidorna		Skinkorna		
		St. v. eng.	Lantras	St. v. eng.	Lantras	
St. v. eng.						
I. 53 (40,4 %)		5,5 p. 1 st.	3 st.	2,0 p. 1 st.	0 st.	
II. 78	131	6,0 » 10 »	12 »	2,5 » 4 »	3,8 %	
		6,5 » 12 »	17,6 %	11 » 20,6 %	3,0 » 41 st.	31,3 %
Lantras		7,0 » 44 st.	33,6 %	48 st. 38,1 %	3,5 » 62 »	47,3 %
I. 35 (27,8 %)		7,5 » 35 »	26,7 %	23 » 18,3 %	4,0 » 23 »	17,6 %
II. 91	126	8,0 » 26 »	27 »	—	—	
		8,5 » 2 »	2 »	—	—	
	257	9,0 » 1 »	22,1 %	—	—	
		S:a 131 st.	126 st.	131 st.	126 st.	

Samtidigt har här uppställts medeltalen för de officiella försöken under åren 1932—1935. Av en sådan ren medeltalsberäkning synes framgå, att lantrasen uppvisar något lägre foderförbrukning 0,10 f.e. pr kg tillväxt, men att längdskillnaden, här liksom vid exteriörpoängteringen, är helt obetydlig, under det att ryggsäck, analogt med klassificeringen, är något tjockare hos lantrasen. Även i fråga om buk synes lantrasen här något svagare.

Att skinkorna äro så jämnställda i försöken torde väl få tillskrivas uttagningsstekniken och avelsuppfödarnas försiktighet att ej i allt för stor utsträckning sända skinklösa grisar till försöken.

Ur klassificeringssynpunkt framstår här dock ett tydligt utslag till favör för stora vita engelska. I medeltal 8 % bättre resultat.

För de ständigt återkommande påståendena om den ena rasens överlägsenhet som mödrar och därmed sammanhängande faktorer, synes till sist en sammanställning över den totala grisviktskontrollen inom länet. Materialet omfattar även 65 000 3-veckors grisar. Enligt medeltalsberäkningen uppvisas ovanligt små skillnader, men något högre födelsetal hos stora vita engelska men praktiskt taget enahanda 3-veckorsantal. Grisvikten visar dock något högre resultat för lantrasen.

De två senaste åren har ock lantrasen uppvisat något högre summa grisvikt, under det att st. v. eng. varit något överlägsen under de föregående åren. Huruvida en vetenskaplig undersökning leder till annat resultat vet jag ej. I så fall efterlyses den.

Vid ett skärskådande av vår rasfråga inom svinaveln efter de grunder som här framlagts, kan man väl ändock fråga sig:

Äro dessa båda raser vare sig fenotypiskt eller genotypiskt så olikartade, att en sammanslagning kan innebära någon fara för svinavels fortsatta utveckling emot det slutmål som bör uppställas?

Målet är väl att producera avelsmaterial, som på avkomman kan överföra de viktigaste ekonomiska egenskaperna, goda mödrar med stor fruktbarhet, och följaktligt hög grisvikt, med trevna grisar, snabb foderomsättning med låg foderförbrukning pr kg tillväxt och god klassificering.

I detta senare avseende har längd och bacontyp sitt berättigande, men skinkornas och bukarnas beskaffenhet äro starkt inverkanfaktorer, som särskilt böra beaktas inom aveln.

Då skiljaktigheterna enligt mitt förmenande äro så pass hårfina, förefinnes ej bärande skäl att längre uppehålla två raser, vars egentliga särmerken innefattas i öronformen.

En sammanslagning innebär ju dock ej som en nödvändighet, att varje avelsbesättning omedelbart tillgriper konsekvent genomförd inblandning av det motsatta rasmaterialet.

Förmodas kan dock, att inom åtskilliga besättningar med god kroppslängd och svaga bakdelar eller vice versa, motsatt rasmaterial komme till användning för åtskilliga linjer. För de enskilda gödsvinsproducenterna och föreningarna står det givetvis fritt, att även under nuvarande förhållanden korsa med tanke på komplettering av det som önskas eller saknas i aveln. Därigenom skapas dock ej något nytt avelsmaterial, även om tillfälliga förbättringar uppnås.

En sammanslagning av de båda raserna behöver ej heller innebära något större våldförande på de förefintliga standardtyperna. Den enda exteriöra detalj, som påverkas av en sammanslagning, är öronformen, som helt bör

förbises, möjligen med att anteckningar föras över lång-, kort- eller uppåtstående öron.

Redan nu tala vi ju enbart om huvud och hals, även om öronen inbegripas.

Vid sammanslagningen av de röda boskapsraserna förelåg helt säkert större skiljaktigheter än inom svinraserna, och ändock har resultatet gått i rätt riktning. En omedelbar följd av sammanslagningen blev ock den, att den nuvarande uppdelningen på två stamböcker med skilda nummer bortföll och ersattes med en stambok för, ja, skola vi föreslå — »Svensk Förädlad Svinras» — S. F. S.

Även inom svensk svinskötsel börjar uppdyka problem av större ekonomisk räckvidd och fara för svinaveln än en sammanslagning skulle innebära, nämligen sjukdomsanlag, där nyssjukan och andra sjukdomar tarva mera koncentration och uppmärksamhet från avelsledningens och avelsmännens sida än vad hitintills skett, om resultatet av avelsarbetet ej skall äventyras.

C. Henning Nilsson.

